

UTKAST

28.1.2022

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice ändras så att arbets- och näringsbyrån kan erbjuda företag träning för anställning av arbetstagare och utveckling av arbetsgivarfärdigheter. Träningen är avgiftsfri för de företag som deltar i den och priset på den service som staten finansierar betraktas som de minimis-stöd till företagen.

Syftet med propositionen är att sänka rekryteringströskeln för ensamföretagare och mikroföretag och på så sätt höja sysselsättningsgraden. Den föreslagna lagändringen stöder företagens tillväxt och syftar till att öka antalet arbetsgivarföretag.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3 Målsättning	6
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	7
4.1 Förslagen.....	7
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	7
5 Alternativa handlingsvägar	9
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	9
6 Remissvar	10
7 Ikraftträdande.....	10
8 Verkställighet och uppföljning	10
LAGFÖRSLAG	11

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (närings-, trafik- och miljöcentralcentralen) och Nylands arbets- och näringsbyrå (arbets- och näringsbyrån) har samordnat tjänsten Sysselsätt skickligt och dess föregångare pilotförsöket Från företagare till arbetsgivare åren 2017–2021. Syftet med tjänsten har varit att ge ensamföretagare och mikroföretagare råd i frågor som gäller rekrytering, jobsökning och rollen som arbetsgivare. Avsikten är också att stödja företagets tillväxt och svara på utmaningar som gäller tillgången på arbetskraft. Tjänsten Sysselsätt skickligt startade i maj 2019 i form av ett projekt och handledningen avslutades den 30 april 2021, när projektets volymmål uppnåddes i förtid. Trots coronapandemin fanns det efterfrågan på tjänsten och resultaten var goda. På grund av de goda erfarenheterna från projektet kan verksamhetsmodellen etableras som en del av utbudet av arbets- och näringsstjänster.

I tjänsten har det identifierats eventuella utmaningar som gäller gränssnitt med tanke på reglerna om statligt stöd. Tjänsten har tolkats som sådan information och rådgivning i enlighet med 4 kap.1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) som inte betraktas som statligt stöd enligt artikel 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

För att utreda frågor som gäller reglerna om statligt stöd begärde arbets- och näringsministeriet ett utlåtande av företagsstödsdelegationen om huruvida tjänsten Sysselsätt skickligt uppfyller förutsättningarna för statligt stöd enligt artikel 107.1 i FEUF och om vilket förfarande enligt reglerna om statligt stöd som ska iakttas i fråga om stödåtgärder.

Enligt företagsstödsdelegationens utlåtande uppfyller stödprogrammet med tjänsten Sysselsätt skickligt förutsättningarna för statligt stöd enligt EU:s lagstiftning. Som förfarande för statligt stöd kan den allmänna de minimis-förordningen om stöd av mindre betydelse (kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse) tillämpas. Eftersom tjänsten uppfyller EU:s förutsättningar för statligt stöd, bör dess rättsgrund ändras på det sätt som förutsätts i regleringen av statligt stöd för att tjänsten ska kunna fortsätta.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

En skriftlig remissbehandling av utkastet till proposition ordnades mellan den xx xxxx och den xx xxxx 20 . Utlåtande begärdes av Företagarna i Finland rf, Finlands näringsliv rf, löntagarnas centralorganisationer, Nyföretagarcentralerna i Finland rf, arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter samt Finlands Kommunförbund rf. En begäran om utlåtande publicerades i tjänsten utlåtande.fi, så att också andra aktörer hade möjlighet att yttra sig om utkastet till proposition.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

De minsta företagen har ofta svårt att hitta resurser för att utveckla sin rekryterings- och arbetsgivarkompetens. Rekryteringar betraktas ofta som en stor risk, de kan göras slumpmässigt eller så kan de misslyckas. Många företagare behöver information, uppmuntran och hjälp för att komma igång som arbetsgivare. Nutidens alternativ för jobsökning är så mångsidiga att det kan vara svårt för en företagare att välja det alternativ som passar företagaren bäst. På grund av målgruppens låga solvens finns det mycket få färdiga produkter eller tjänster på marknaden för att förbättra rekryterings- och arbetsgivarkompetensen. Om motsvarande offentliga service inte fanns att tillgå, skulle potentiella arbetsgivarföretag och sysselsättningsmöjligheter utebli.

Tidigare projekt som syftar till att sänka rekryteringströskeln genom att utveckla arbetsgivarfärdigheter

Sysselsättningsprojektet ”Lapplands pilotförsök” genomfördes åren 2016–2017. Målet med projektet var att sänka rekryteringströskeln för tillväxtorienterade mikroföretag. Projektet visade att de mest centrala hindren för att inleda en rekryteringsprocess var i synnerhet bristen på rekryteringskompetens, såsom utarbetande av arbetsplatsannonser och användning av olika rekryteringskanaler, samt bristen på information om arbetsgivares och överordnades rättigheter och skyldigheter.

Tjänsten Från företagare till arbetsgivare erbjöds åren 2017–2019 före tjänsten Sysselsätt skickligt. Målgruppen för tjänsten Från företagare till arbetsgivare var i regel ensamföretagare och mikroföretagare, det vill säga ägarföretagare, som planerade att anställa en första arbetstagare. Projektet genomfördes som en riksomfattande köpt tjänst, där de tjänsteproducenter som vann konkurrensutsättningen tränade, handledde och sparrade de företagare som deltog i tjänsten. Dessutom utarbetades det en utvecklingsplan för företagarna. Av de 585 deltagare som använde tjänsten rekryterade 51 procent ny arbetskraft redan medan de tog del av tjänsten. Eftersom resultaten var goda beslutade man att fortsätta med den tjänst som startades som ett pilotförsök.

Försöket med rekryteringsstöd

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till lag om ett försök med rekryteringsstöd och till vissa lagar som har samband med den (RP 160/2021 rd). Rekryteringsstöd är ett ekonomiskt stöd till ett företag som gör sin första anställning och stödet betalas för lönekostnaderna för den som anställs. Syftet med rekryteringsstödet är att sänka tröskeln för företagen att anställa en första arbetstagare och därigenom främja uppkomsten av nya arbetsgivarföretag och den vägen företagsverksamhetens tillväxt och sysselsättningen i företag. Målet med försöket är att inhämta information om huruvida stödet har dessa effekter.

Målgrupp för försöket är företag som inte under de senaste 12 månaderna innan målgruppen bestäms har haft utomstående avlönad arbetskraft och vars omsättning 2021 är minst 15 000 men högst en miljon euro. Försöket ska genomföras som en kontrollerad studie, där det genom slumpmässigt urval bland de företag som hör till målgruppen tas ut en försöksgrupp och en kontrollgrupp för denna.

Beloppet av stöd till ett företag är högst 10 000 euro, och stödet betalas på grundval av de faktiska lönekostnaderna. Stöd betalas till ett belopp som motsvarar 50 procent av de anställdas löner under högst 12 månader från den tidpunkt då den första arbetstagaren inledde sitt anställningsförhållande, dock tidigast från den tidpunkt då stödet söktes. Lagen om ett försök med rekryteringsstöd träder i kraft den 1 mars 2022 och gäller i huvudsak till och med den 31 december 2023. Bestämmelserna som gäller återkrav, behandling av uppgifter, ändringssökande och utvärdering av försöket är i kraft till och med den 31 december 2033.

Rekryteringsstödet är ett stöd som syftar till att sänka arbetskraftskostnaderna för den första arbetstagaren och som betalas på grundval av de faktiska lönekostnaderna. Dessutom erbjuds rekryteringsstöd endast företag som valts ut till försöksgruppen för försöket med rekryteringsstöd. Tjänsten Sysselsätt skickligt syftar däremot till att sänka rekryteringströskeln med hjälp av träning som utvecklar arbetsgivarfärdigheter. Genom rekryteringsstödet sänks den rekryteringströskel som föranleds av den ekonomiska risk som anställningen av en arbetstagare medför för arbetsgivaren. Genom träningstjänsterna sänks den rekryteringströskel som föranleds av bristfällig eller felaktig information. Tjänsterna utesluter inte varandra, utan de kompletterar varandra, även om de i stor utsträckning riktas till samma målgrupp.

Tjänsten Sysselsätt skickligt

Syftet med den riksomfattande tjänsten Sysselsätt skickligt är att ge ensamföretagare och mikroföretagare råd i frågor som gäller rekrytering, jobsökning och rollen som arbetsgivare. Avsikten är också att stödja företagets tillväxt och svara på utmaningar som gäller tillgången på arbetskraft. Inom ramen för tjänsten ges företagare råd för att hitta det bästa alternativet för rekrytering av arbetskraft, vilket utöver traditionell rekrytering också inbegriper bland annat köp av arbete, olika stödtjänster, såsom lönesubvention, arbetsprövning och utbildningar, och internationell rekrytering.

Tjänsten Sysselsätt skickligt är riktad till tillväxtorienterade ensamföretagare och mikroföretag som har behov av att rekrytera eller låta utföra arbete. Det är fråga om en tjänst enligt prövning som i första hand är avsedd för företag med 0–5 anställda. Om en kund som inte verkar höra till målgruppen till exempel på basis av företagets storlek anmäler sig till tjänsten, ombes företaget lämna ytterligare information om orsakerna till anmälan. Företaget tas med i tjänsten om det har ett verkligt behov av tjänsten. Om det konstateras att företaget inte drar nytta av rådgivning, hänvisas företaget vidare till andra tjänster.

Tjänsten Sysselsätt skickligt består av tre delar. I den första delen kartläggs kundens situation och behov. I den andra delen behandlar tjänsteproducenten de avtalade ärendena och erbjuder kunden skraddarsydd rådgivning. Den tredje delen består av slutsparring och utarbetande av en slutrapport, varefter en kundresponssenkät skickas till kunden. Tjänsteproducenten utarbetar för varje kund även en skriftlig minneslista som lämpar sig för kundens behov och som innehåller en kort analys av företagets affärsituation med tanke på arbetskraften, en bedömning av kompetensbehovet, de sätt att rekrytera arbetskraft som rekommenderas för företagaren på basis av analysen och en kort specificering av kostnaderna för dessa. Tjänsteproducenten utarbetar också en konkret verksamhetsplan för att rekrytera, köpa eller hyra arbetskraft eller genomföra samarbetsavtal och vid behov en plan för hur företagaren ska komma igång som arbetsgivare.

Dessutom erbjuder tjänsteproducenten företagare åtkomsträttigheter till mer omfattande vägledande material med information om olika slags anskaffning av arbetskraft, om rekrytering och om rollen som arbetsgivare. För tjänsteproducenten är arbetsmängden per kund 8 timmar, vilket utöver rådgivning även inbegriper marknadsföring, utarbetande av den skriftliga delen och besvarande av kundens följdfrågor.

Eftersom tjänsten är riktad till ensamföretagare och mikroföretag, har den erbjudits avgiftsfritt till dem som deltar i den.

Regleringen av statligt stöd

Begreppet statligt stöd enligt EU:s regler om statligt stöd grundar sig på artikel 107.1 i FEUF. EU:s regler om statligt stöd tillämpas när alla förutsättningar för statligt stöd uppfylls:

1. offentliga medel kanaliseras till företag, det vill säga ekonomisk verksamhet (den juridiska formen spelar ingen roll vid bedömningen)
2. det är fråga om en selektiv fördel, det vill säga endast vissa företag gynnas
3. åtgärden snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna stödmottagaren
4. åtgärden påverkar handeln mellan medlemsstaterna

Det administrativt lättaste sättet att beakta EU:s regler om statligt stöd är att bevilja stöd eller fördel enligt regeln om stöd av mindre betydelse, det vill säga så kallat de minimis-stöd (kommissionens förordning 1407/2013). Ett stöd som inte överstiger 200 000 euro och som beviljas ett företag under tre på varandra följande beskattningsår är av så liten betydelse att det inte behöver anmälas på förhand.

I det maximala beloppet ska beaktas all finansiering som olika myndigheter i den berörda medlemsstaten har beviljat som de minimis-stöd under tidsperioden i fråga. I princip kan stödet vara avsett för vilka som helst av företagets kostnader, så länge det sammanlagda beloppet av det de minimis-stöd som företaget fått från olika källor inte överstiger maximibeloppet.

Stöd enligt den allmänna de minimis-förordningen får inte beviljas för primärproduktion inom jordbruket eller för verksamhet inom fiske- och vattenbrukssektorn. I fråga om dessa sektorer tillämpas egna de minimis-förordningar. De minimis-stöd för primärproduktion inom jordbruket får beviljas till ett belopp av högst 20 000 euro och för produktion, bearbetning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter till ett belopp av högst 30 000 euro under en treårsperiod.

Statligt stöd kan också vara en ekonomisk fördel som ett företag får. Den andel som staten finansierar av den i 8 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice avsedda service för utveckling av företagsverksamhet utgör de minimis-stöd till företagen. Tjänsterna produceras av de sakkunnigföretag som närings-, trafik- och miljöcentralerna konkurransutsatt.

Information och rådgivning

Tjänsten Sysselsätt skickligt har ansetts vara sådan information och rådgivning som avses i 4 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Enligt den paragrafen ger arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen som offentlig arbetskrafts- och företagsservice information och råd om 1) lediga arbeten och jobsökning, 2) tillgången på och anskaffning av arbetskraft, 3) utbildningsmöjligheter och andra möjligheter till kompetensutveckling, 4) arbetsmarknaden, branscher och yrken, 5) inledandet av företagsverksamhet och möjligheter att utveckla verksamheten, och 6) service, stöd och ersättningar som står till buds för genomförande av omställningsskyddet.

Bestämmelsen i 4 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice lämpar sig i sin gällande form inte som rättsgrund för tjänsten Sysselsätt skickligt när tjänsten fortsätter, eftersom EU:s reglering av statligt stöd inte beaktas i paragrafen. Enligt detaljmotiveringen till paragrafen är dessutom arbets- och näringsförvaltningens informations- och rådgivningsservice öppet tillgänglig för alla och avgiftsfri, och det förutsätts i princip inte att man registrerar sig som kund för att få använda servicen, eftersom de huvudsakliga servicekanalerna är nättjänster och telefontjänster (RP 133/2012 rd, s. 78). Av denna orsak är den information och rådgivning som avses i paragrafen inte heller till sin karaktär en sådan tjänst som den ovan beskrivna tjänsten Sysselsätt skickligt, och paragrafen lämpar sig således inte som rättsgrund för tjänsten i fråga.

Träning

Enligt 4 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice kan arbets- och näringsbyrån erbjuda enskilda kunder träning 1) för jobsökning (jobsökarträning), 2) för klarläggande av alternativ för yrkesvalet och karriären, för sökande till yrkesutbildning och för utveckling av arbetslivsfärdigheter (karriärträning). Paragrafen möjliggör sådan träning som arbets- och näringsbyrån erbjuder enskilda kunder, men möjliggör i sin gällande form inte sådan träning som arbets- och näringsbyrån erbjuder företagskunder. Det att paragrafen ändras så att träning kan erbjudas företagskunder gör det möjligt att tillhandahålla företag service som är skraddarsydd för deras behov, vilket inte är möjligt med stöd av den gällande lagstiftningen.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att sänka rekryteringströskeln för ensamföretagare och mikroföretag och på så sätt höja sysselsättningsgraden, svara på utmaningar som gäller matchningen av arbetskraft och främja internationell rekrytering. Propositionen syftar även till att stödja företagens tillväxt och öka antalet arbetsgivarföretag.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 Förslagen

I propositionen föreslås det att 4 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska ändras så att arbets- och näringsbyrån kan erbjuda företag träning för anställning av arbetstagare och utveckling av arbetsgivarfärdigheter. Priset på tjänsten betraktas som de minimistöd till företagen och tjänsten är avgiftsfri för företagen.

Det föreslås att det till paragrafen ska fogas ett nytt 2 mom. med bestämmelser om den träning som arbets- och näringsbyrån kan erbjuda företagare för anställning av arbetstagare och utveckling av arbetsgivarfärdigheter. Den träning som avses i momentet ska i första hand riktas till tillväxtorienterade ensamföretagare och mikroföretagare som har behov av att rekrytera eller låta utföra arbete, och som vill utveckla sin därmed anslutna kompetens. Genom träningen stärks företagets rekryteringskompetens och kompetens i anslutning till anskaffning av arbetskraft.

Den träning som erbjuds är avgiftsfri för de företagare och företag som deltar i den. Träningen ska erbjudas företagare och företag som redan med tanke på rekryteringen eller anskaffningen av arbetskraft bedöms ha förutsättningar för en lönsam och växande affärsverksamhet. Företagen ska inte ha subjektiv rätt till träningen, utan ett företag kan hänvisas till annan service, om det anses att företaget inte har behov av träning som utvecklar arbetsgivarfärdigheter. Närings-, trafik- och miljöcentralerna riktar i enlighet med det uppskattade servicebehovet hos kunderna anslag till anskaffning av träning, så erhållandet av servicen beror också på hur många träningsplatser som har anskaffats.

Priset på servicen betraktas som stöd av mindre betydelse till företagen, det vill säga de minimistöd. Stöd ska inte kunna beviljas, om beviljandet leder till att företagets kvot för de minimistöd överskrids. De företag som deltar i träning ska i stödbeslutet få information om beviljande av stöd och om stödets belopp.

Förslaget möjliggör sådan träning för företagskunder som arbets- och näringsbyråerna anskaffar och att tjänsten Sysselsätt skickligt fortsätter. Förslaget gör det också möjligt att anskaffa annan träning som syftar till att utveckla rekryterings- och arbetsgivarfärdigheter.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ekonomiska konsekvenser

Den träning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finansieras med medel under moment 32.30.51 Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år) i statsbudgeten, det vill säga så kallat sysselsättningsanslag. Kostnaderna för anskaffningen av tjänsten Sysselsätt skickligt har uppgått till sammanlagt 4,96 miljoner euro per år. Dessutom har arbets- och näringsministeriet under projektets gång anvisat omkostnadsanslag på sammanlagt 140 000 euro för i huvudsak personalkostnader till Nylands arbets- och näringsbyrå med medel under moment 32.01.03 Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år). Sammanlagt har det för projektet Sysselsätt skickligt anvisats anslag på 5,1 miljoner euro per år.

Den föreslagna lagändringen möjliggör att den tjänst som tillhandahålls inom det ovan nämnda projektet blir permanent. Dessutom möjliggör den föreslagna lagändringen även tillhandahållande av andra liknande tjänster. Sannolikt kommer det även i fortsättningen att användas åtminstone lika mycket resurser som hittills för tjänsterna. Dessutom kan det inom andra områden tas i bruk motsvarande tjänstehelheter, vilket naturligtvis ökar den finansiering som riktas till tjänsterna. Till följd av den föreslagna lagändringen föreslås det dock inte att sysselsättningsanslagen ska utökas, utan verksamheten ska finansieras genom en omfördelning av de befintliga resurserna.

Samhälleliga konsekvenser

Syftet med propositionen är att sänka rekryteringströskeln för ensamföretagare och mikroföretag, vilket stöder företagets tillväxt och en höjning av sysselsättningsgraden. Sysselsättnings-effekterna av den lagändring som föreslås i propositionen kan i fråga om den planerade tjänsten Sysselsätt skickligt bedömas utifrån dess tidigare effekter.

Fram till april 2021 hade 7 800 företag fått rådgivning inom ramen för projektet Sysselsätt skickligt. Något över hälften av de deltagande företagen hade ingen fast anställd arbetskraft utöver företagarna själva innan de deltog i tjänsten. Enligt den respons som inom projektet har samlats in från företagen rekryterade ungefär 30 procent av de företag som slutat använda sig av tjänsten ny arbetskraft medan de tog del av den. Att rekrytera ny arbetskraft har ansetts inbegripa såväl anställning av personer i anställningsförhållande som hyrd arbetskraft, entreprenader och annat köp av arbetskraft. Företagen har rekryterat i genomsnitt 1,6 nya arbetstagare. Sammanlagt har företagen rekryterat något under 4 000 personer. Med de uppföljningsmetoder som finns tillgängliga kan man inte uppskatta hur många rekryteringar som inte hade genomförts utan träningstjänsten. Dessutom har sannolikt i synnerhet sådana arbetsgivare som i högre grad än genomsnittet är intresserade av att rekrytera personal inom den närmaste framtiden sökt sig till tjänsten, vilket delvis kan förklara den höga andelen företag som rekryterat. Med hjälp av tjänsten har man dock eventuellt kunnat öka antalet rekryteringar eller påskynda rekryteringen genom att erbjuda stöd och rådgivning i ärendet.

Konsekvenser för företagen

Det administrativa arbete som den föreslagna lagändringen medför riktar sig till de företag som deltar i träningen. Den administrativa bördan för stödmottagaren består i att lämna basuppgifter i samband med anmälan till tjänsten och svara på responsenkäten. Basuppgifterna är i praktiken ett företags identifieringsuppgifter och kontaktuppgifter. Företagen informeras också om att priset på tjänsten utgör de minimis-stöd, och vad detta innebär. Det är dock inte nödvändigt att av ett företag direkt begära uppgifter om beloppet av det de minimis-stöd som företaget fått, eftersom denna information är tillgänglig på annat sätt. Det tillvägagångssätt som nämns med tanke på målgruppen för träningen är ändamålsenligt och minskar sannolikt företagarnas ovissheit och behovet av att ta kontakt för följdfrågor. Det ska vara frivilligt för företag att söka sig till träningen, och i lagförslaget åläggs företag inga nya skyldigheter, vilket innebär att den föreslagna lagändringen inte ökar företagens regleringsbörda. Mängden administrativt arbete som föranleds av den träning som erbjuds de företag som valts ut för träning är liten.

Det finansiella värdet av tjänsten Sysselsätt skickligt för ett företag har i genomsnitt varit ungefär 1 400 euro inklusive mervärdesskatt. Enligt lagförslaget ställs det inga särskilda krav på träningens innehåll eller varaktighet, vilket innebär att kostnaderna kan variera från fall till fall. För ett företag utgör värdet på tjänsten till sitt fulla belopp de minimis-stöd, som räknas in i företagets de minimis-kvot. Även om värdet på träningen var två eller tre gånger så stort för företaget som värdet på tjänsten Sysselsätt skickligt, skulle tjänsten fortfarande vara liten i förhållande till maximibeloppet av de minimis-stöden, och påverkar således sannolikt inte i betydande grad företagets möjligheter att utnyttja andra företagsstöd. Tjänsten är inte förenad med självrisk, vilket innebär att de kostnader som uppkommer för företaget orsakas av arbetstiden för de personer som deltar i träningen och av det administrativa arbete som deltagandet i träningen medför, vilket bedöms vara ringa.

Stödet har i viss mån konstaterats ha konsekvenser för konkurrensläget mellan företagen nationellt och lokalt. Tjänsten är riktad i första hand till tillväxtorienterade ensamföretagare och små företag som har behov av att rekrytera eller låta utföra arbete samt utveckla sin rekryteringskompetens. Träningens positiva inverkan hänför sig till de företag som får träning. I bästa fall stöder lyckad träning företagen i företagets tillväxtfas, så att en framgångsrik roll som arbetsgivare också skapar möjligheter till ytterligare tillväxt.

Anskaffningen av träning begränsas av de anslag som finns tillgängliga för ändamålet. Om ett betydande antal företag söker sig till tjänsten och alla inte kan tas med i tjänsten inom ramen för det tillgängliga anslaget, bör beloppet av det anslag som anvisats för ändamålet omvärderas.

Konsekvenser för myndigheterna

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) ansvarar för anskaffningen av träningstjänster. Projektet Sysselsätt skickligt har på riksnivå betjänat arbetsgivare, men tjänsterna har anskaffats vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Eftersom den föreslagna träningstjänsten utgör de minimis-stöd till företagen, orsakas närings-, trafik- och miljöcentralen i någon mån administrativt arbete när det gäller att fastställa det kalkylerade värdet per företag samt att kontrollera tidigare beviljade de minimis-stöd innan företagen anvisas till tjänsten. Att upprätthålla en volym som motsvarar projektet Sysselsätt skickligt orsakar utifrån erfarenheterna från projektet administrativt arbete på högst några årsverken.

För träningstjänsterna enligt lagförslaget har det inte skapats något separat informationssystem. När tjänsten blir en permanent del av arbets- och näringsförvaltningens helhet av informationssystem bör det utvecklas lösningar som används för att administrera kundförhållandena i tjänsten och de kalkylerade de minimis-stöd som beviljats kunderna. Minimikravet är att de stödbeslut som fattats ska arkiveras och att beviljade stöd ska anmälas till kundinformationssystemet för företagstjänster.

Eftersom den träning som erbjuds uppfyller förutsättningarna för statligt stöd i artikel 107.1 i FEUF, ska stödmyndigheten enligt 5 § i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) regelbundet, senast innan ett stödprogram eller ett enskilt stöd utanför stödprogrammet förlängs eller ändras, utvärdera stödets verkningar, effektivitet och funktion i syfte att utreda dess behövlighet och behovet av att utveckla stödet. Träningstjänsten ska följas upp på samma sätt som annan offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt vid behov bedömas genom separata forskningsprojekt.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

När beredningen inleddes övervägdes också möjligheten att utvidga tillämpningsområdet för servicen för utveckling av företagsverksamhet enligt 8 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Enligt 1 mom. i den paragrafen kan närings-, trafik- och miljöcentralen och arbets- och näringsbyrån som service för utveckling av företagsverksamhet för små och medelstora företag (SMF-företag) producera eller anskaffa utbildning samt sakkunnigservice för att bedöma SMF-företagens utvecklingsbehov, göra upp en utvecklingsplan, stödja genomförandet av planen och stödja nätverksbildningen mellan SMF-företagen. Service för utveckling av företagsverksamhet är enligt paragrafens 2 mom. avgiftsbelagd för företagen. Den andel av utvecklingsservicen som staten finansierar utgör de minimis-stöd.

Det ansågs dock att 8 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice inte är en lämplig rättsgrund för service som erbjuds inom ramen för projektet Sysselsätt skickligt, eftersom servicens målgrupp, syfte, innehåll och de kostnader som servicen medför för ett företag varierar. I den service som erbjuds i projektet Sysselsätt skickligt är det i första hand fråga om en avgiftsfri tjänst som riktar sig till företag som anställer sin första eller sina första arbetstagare och där företagaren får konkret rådgivning och träning för anskaffning av arbetskraft och rollen som arbetsgivare. I service för utveckling av företagsverksamhet är det däremot fråga om avgiftsbelagda konsulteringstjänster på strategisk nivå för små och medelstora företag som etablerat sin verksamhet och som vill växa och utveckla sin verksamhet. Skötseln av uppgifterna inom service för utveckling av företagsverksamhet har koncentrerats till fyra NTM-centraler (NTM-centralerna i Södra Savolax, Tavastland, Mellersta Finland och Norra Österbotten), som också sköter de uppgifter som förmedlande organ som avses i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (756/2021).

Dessutom har NTM-centralernas utvecklingstjänster konkurrensutsatts för åren 2021–2022, och därtill ingår i upphandlingen optionsår för åren 2023–2024. Detta låser i praktiken konceptet service för utveckling av företagsverksamhet till de innehåll enligt vilka servicen har konkurrensutsatts.

6 Remissvar

7 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

8 Verkställighet och uppföljning

Enligt 1 § i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet tillämpas lagen när den statliga stödmyndigheten beviljar sådant stöd för ekonomisk verksamhet som uppfyller de förutsättningar för statligt stöd som anges i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, om inte något annat föreskrivs i någon annan lag. Lagen tillämpas inte på beviljande av stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket eller för fiskerinäring. Stödmyndigheten ska enligt 5 § i den lagen regelbundet, senast innan ett stödprogram eller ett enskilt stöd utanför stödprogrammet förlängs eller ändras, utvärdera stödets verkningar, effektivitet och funktion i syfte att utreda dess behövlighet och behovet av att utveckla stödet. Utifrån de nämnda bestämmelserna ska verkningarna av de stödprogram och stöd som genomförs i enlighet med föreslagna momentet bedömas på det sätt som föreskrivs, och utifrån dem kan det också bedömas hur bra lagen fungerar.

Dessutom ska verkningarna av tjänsten Sysselsätt skickligt följas upp regelbundet och det ska tas fram mellan- och slutrapporter om tjänsten.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag.

Lag

om ändring av 4 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 4 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) ett nytt 2 mom. som följer:

4 kap.

Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning

4 §

Träning

Arbets- och näringsbyrån kan erbjuda företag träning för anställning av arbetstagare och för utveckling av arbetsgivarfärdigheter. Priset på servicen betraktas som de minimis-stöd till företagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen